

J.E. Lietuvos Respublikos Prezidentei Daliai Grybauskaitei
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui gerb. Viktorui Pranckiečiui
Lietuvos Respublikos Seimo frakcijoms
Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui gerb. Sauliui Skverneliui
Žiniasklaidai

LIETUVOS ŽMOGAUS TEISIŲ KOORDINAVIMO CENTRO PAREIŠKIMAS

Dėl Lietuvos gyventojų emigracijos ir demografinės krizės

2017 m. kovo 16 d.

Vilnius

Neginčytina, kad Lietuvos piliečiai turi žodžio ir įsitikinimų laisvę. Tačiau nerimą kelia tai, kad šia laisve vis labiau pradeda manipuliuoti, siekiant pridengti ypač skaudžias visuomenės ir valstybės bėdas.

Pastaruoju metu vis labiau pastebimos kai kurių politinių jėgų pastangos kurti viešojoje erdvėje trečiaeilės svarbos psichologines įtampas dėl smurto sąvokų apibrėžimo, dėl Seimo narių elgesio, politinių partijų lyderių ypatumų ir kt.

Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centras neabejoja, jog paminėti atvejai verti susidomėjimo ar net svarstymų, tačiau yra įsitikinęs, kad tuo manipuliatyviai mėginama nukreipti piliečių dėmesį nuo itin skaudžių visuomenės ir valstybės problemų – didėjančios gyventojų nelygybės, neproporcingos ES mastu žmonių socialinės atskirties ir Lietuvos valstybę žlugdančios demografinės krizės.

Dėl pastarosios žiniasklaidoje vyksta nuolatinės diskusijos. Tačiau jos neduoda apčiuopiamų rezultatų, nes valdžia realių veiksmų masinei emigracijai suvaldyti ir demografinėi krizei spręsti nesiima – ilgalaikėje valstybės vystymo strategijoje („Lietuva 2030“) ši problema tarsi neegzistuoja, o Vyriausybės programoje ji deklaruojama tarp kelių dešimčių antrarūšių problemų.

Daugeliui neviltį kelia tai, kad per praėjusius metus iš Lietuvos emigravo dar 51 tūkst. gyventojų. Per šių metų sausio mėnesį Lietuvą jau paliko daugiau negu 7000 jaunų darbingo amžiaus žmonių. O vasario mėnesį Lietuvoje liko dar 5000 gyventojų mažiau¹. Kyla pagrįstos abejonės, ar valstybės vadovai iš tiesų ketina dėti apčiuopiamas pastangas, kad ateityje išliktų lietuvių tauta, jos kalba, kultūra ir Lietuvos valstybė.

¹ <http://osp.stat.gov.lt/infographic1>

Šioms abejonėms išsklaidyti Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centro nariai ir kiti visuomenininkai kviečia Lietuvos Respublikos Prezidentę, Seimą ir Vyriausybę:

1. Viešai deklaruoti, kad masinės Lietuvos gyventojų emigracijos suvaldymas ir demografinės būklės stabilizavimas yra svarbiausias valstybės valdžios prioritetas. Šį prioritetą įtvirtinti svarbiausiuose valstybės dokumentuose.
2. Įstatymų leidyboje įtvirtinti reikalavimą, kad kiekvienas naujas teisės aktas ar įstatymo pataisa būtų vertinama atsižvelgiant į jos poveikį emigracijai.
3. Konsoliduoti (sujungti) Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos, Priklausomybių prevencijos, Savižudybių ir smurto prevencijos komisijų specialistų bei politikų pajėgas įsteigiant Seimo Reemigracijos ir demografinės būklės atkūrimo komitetą;
4. Sudaryti valstybinę nuolatinę politikų ir mokslininkų-ekspertų darbo grupę regioninės ir socialinės atskirties, migracijos procesams Lietuvoje analizuoti ir rengti ilgalaikes rekomendacijas Vyriausybei bei jos veiklos programai;
5. Ryžtingomis ekonominėmis, socialinėmis ir kitoms priemonėmis skatinti vaikų gimstamumą, stiprinti paramą šeimai, ypač daugiavaikėms šeimoms.
6. Įstatymais ir teisės aktais reguliuoti, kad net tik artimoje aplinkoje, bet ir viešojoje erdvėje būtų užkirstas kelias smurtui, patyčioms, kad būtų sustabdytas gyventojų grupių žeminimas, Lietuvos valstybės simbolių ir institucijų niekinimas ir kiti negatyvūs veiksniai, skatinantys žmonių nusivylimą savo valstybe.

Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centras:

Lietuvos žmogaus teisių asociacija	– VYTAUTAS BUDNIKAS
Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacija	– ROMUALDAS POVILAITIS
Piliečių gynybos paramos fondas	– STASYS KAUŠINIS
Lietuvos Helsinkio grupė	– STASYS STUNGURYS

Pareiškimui pritaria:

Asociacija “Lietuvos tėvų forumas”	– AUDRIUS MURAUŠKAS
---	---------------------

SAULIUS ARLAUSKAS

*Lietuvos žmogaus teisių asociacijos komiteto narys,
K. Simonavičiaus universiteto profesorius, teisės mokslų
daktaras;*

ANTANAS BURAS

*Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacijos Garbės
pirmininkas, LMA akademikas, profesorius, Lietuvos
Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys;*

JŪRATĖ MARKEVIČIENĖ

*Lietuvos žmogaus teisių asociacijos komiteto narė,
kultūros antropologė, paveldosaugos specialistė,
tarptautinė kultūros paveldo ekspertė – ICOMOS narė;*

MARIUS KUNDROTAS

politologas, publicistas, visuomenės veikėjas;

GEDIMINAS NAVAITIS

psichologas, M. Romerio universiteto profesorius;

ALVYDAS PAULIUKEVIČIUS

*Lietuvos žmogaus teisių asociacijos komiteto narys,
medicinos mokslų daktaras, profesorius;*

BIRUTĖ OBELENIENĖ

*Vytauto Didžiojo universiteto santuokos ir šeimos studijų
centro profesorė, mokslų daktarė;*

KĘSTUTIS ZABORSKAS

Nacionalinė antikorupcijos asociacija

*Nurodytų asmenų pritarimą pareiškimui tvirtinu:
Lietuvos žmogaus teisių asociacijos pirmininkas*

